

АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Барбалат О.В.

викладач,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ФОРМА ТА ЗМІСТ У ДИЗАЙНІ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ

Художник – інструмент в руках Божественних сил. Для того, щоб «Енергія Творця» могла максимально якісно транслюватись, художнику потрібна фахова освіта. Погодьтеся, поганим інструментом виконувати роботу дуже складно. Художник – потужний гармонізатор навколишнього світу, як тіла так і душі людської. Пам`ятайте, що ви від народження вже є тим, ким мрієте бути, – унікальним зерном, якому потрібно прорости, сформуватись, визріти, та принести свої унікальні плоди..

Для цього існує освіта. Знання допоможе вам реалізувати свій творчий потенціал, допоможе розкрити своє призначення, допоможе знайти «Шлях до себе». Ми вчимося впродовж усього життя..

Отже, які задачі у мистецтва? Звісно, створення в першу чергу духовних цінностей, сповнених естетики. Творів, у яких форма та зміст існують у єдності.

Сережки, браслет, каблучка, запонка, брошка, тощо – це не просто цікаво знайдені форми, краса ліній, гармонійне поєднання матеріалів.. Це шлях пошуку змісту, філософського та символічного значення, сакрального коду. Пошук того, чим повинен бути даний твір..

Фокус у тому, що відповідь на питання народжується раніше, ніж саме питання, що кожен ваш твір – ескіз до написання наступного.., що шлях вже існує, ваша задача його знайти.. Залежно від того, яка задача стоїть перед вами – шукайте шлях її вирішення.

Розробка проекту ювелірного виробу – це рішення не тільки творчих, а і технічних задач, підкріплених вашою освітою, вашими знаннями законів композиції, сакральної геометрії, історії мистецтв, теорії обробки металу, технології матеріалів, хімії та фізики процесу. Даний процес потребує чіткого усвідомлення поставленої задачі, навіть, ця задача абстрактна.

«Що ви робите?» Як ви це робите?» і головне питання – «навіщо?» Вивчення життя, накопичення знання, талант та фантазія художника, міцність його зв'язку з «Витоком Творця» – все це поштовх до появи ідеї.. Так творче підсвідоме часто стає усвідомленим твором мистецтва, за допомогою якого в глядачеві відкриваються нові грані сприйняття різноманітних явищ у Всесвіті.

Художник може виражати ідею за допомогою пластики ліній, кольорами мінералів та металу, враховуючи технологію виготовлення. Як приклад шляху від ідеї до форми, можна навести проект «Подих осені» (О. Барбалат). Завдяки асоціативному мисленню автора, сміливому та впевненому мистецтву

володіння лінією, знанням композиції, колористики, враховуючи технологію матеріалу, вдало вирішується образ осені. Трапляються ситуації, коли потрібно вирішувати задачу відштовхуючись від уже існуючих у природі форм, шляхом їх стилізації, як, наприклад, у перстні «Морена» (О. Барбалат). Той самий характерний випадок, коли сама природна форма мінералу диктує декор. Сам матеріал підказує нам подальші дії.

Саме форма породжує декор, він не є випадковістю, він – частина цілого, невід’ємна частина композиції, подібна до побудови усіх речей у Всесвіті.

Іноді в роботі дизайнера ювелірних прикрас трапляються випадки, як у проекті під назвою «Зірка, що вказує шлях» (О. Барбалат), коли ідея вторинна відносно технології. У даному випадку – це декорування напівсферичної поверхні, оздобленої діамантами.

Особисто для мене як для автора найцікавіший шлях – трансформація образу у часі та просторі. Прикладом тому є гарнітур «Зоряне небо предків» (О. Барбалат), в якому стародавній слов’янський символ небесного човна трансформується в сучасний ювелірний твір, маючи під собою історичне підґрунтя, з глибоким філософським та символічним значенням, побудований на основних принципах сакральної геометрії, являє собою амулет-оберег, який працює потужним гармонізатором для свого власника.

Рис. 1. Барбалат О. «Зоряне небо». Гаряча емаль, топази

Одним з головних умов вдало виконаного ювелірного виробу є малюнок, виконаний з креслярською влучністю, в якому особлива увага приділяється саме дрібним деталям. Монтажна схема для майстра в багатьох випадках також є необхідною складовою. В образотворчому мистецтві немає нічого

страшнішого, ніж художник, який не став майстром, та майстер, який не став художником.. Рекомендовано практично працювати з металом, вивчити базові техніки його художньої обробки, для того, щоб у вас з явилось так зване «відчуття матеріалу».

Погодьтеся, адже модельєр одягу, наприклад, повинен вміти шити власноруч, так само, як досконало розбиратись у матеріалах, з якими він працює. Те саме і дизайнер ювелірних прикрас, має бути майстром. Досить важливо вивчити основні типи огранки дорогоцінного каміння, як і основні його види. Цікаво буде вивчити таку дивовижну техніку, як ювелірна гаряча емаль, яка прийшла до нас з далеких часів. Сьогодні твори з використанням техніки гарячої емаль є прикрасами інтер'єру, вона використовується як у монументальних, так і ювелірних творах.

Створення роботи в техніці гарячої емалі – це складний та кропіткий процес, що вимагає значних духовних зусиль, спеціальних знань та навиків. Він передбачає неоднократний випал емалі у спеціальній муфельній печі при температурі від 600 до 900 градусів. Такі твори вічні, впродовж століть вони зберігають яскравість та чистоту кольору. Як і віки тому, так і сьогодні, над творами мистецтва в техніці гарячої емалі працюють лише поодинокі митці, роками напрацьовуючи секрети майстерності, які передаються від покоління в покоління, набуваючи з роками все більше цінності.

Список використаних джерел:

1. Емельянов А. Цветные горячие эмали и технология художественного эмалирования / Емельянов А., Емельянова Е., Смольняков Д., Федяева Т. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://hotemal.ru/node/247>
2. Ньюман Р. Бриллианты, жемчуг, золото, платина, драгоценные камни. Как правильно выбирать ювелирные украшения / Р. Ньюман. – М.: Астрель, 2012. – 160 с.
3. Типология эмалей. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://ostmetal.info/istoriya-emalej-svoystva-raznovidnosti-i-primenenie/>

Бардік М.А.

старший науковий співробітник,

Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник

здобувач,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ДО ПИТАННЯ ОНОВЛЕННЯ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПISУ ЕКСТЕР'ЄРУ УСПЕНСЬКОГО СОБОРУ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ (1800-1850)

Успенський собор Києво-Печерської лаври був заснований у 1073 р. Протягом століть він руйнувався і перебудовувався, змінювалася його живописна декорація. Свого часу Успенський собор постраждав під час